

Ulcus cruris venosum

Ulcus cruris venosum je chronická nehojaca sa rana dolných končatín, ktorá vzniká na podklade poruchy žilového systému. Vyžaduje dlhodobú, pravidelnú a komplexnú starostlivosť vrátane lokálneho ošetrovania rany a kompresívnej terapie s cieľom podporiť hojenie, znížiť sekréciu a predchádzať infekciám.

Charakter bolesti

- spočiatku minimálna alebo žiadna bolesť,
- pocit tlaku a diskomfort v končatine,
- intenzita bolesti sa zvyšuje pri infekcii rany a nesprávne aplikovanej bandáži na dolnej končatine,
- pocit ťažkých a unavených nôh.

Typické prejavy:

- chronické nehojace sa defekty na predkolení,
- masívne mokvanie z rany,
- belavý povlak na spodine rany,
- výrazný zápach,
- suchá, šupinatá, hyperpigmentovaná koža v okolí,
- vznik pluzgierov, ekzémov a mokvajúcich plôch na koži v okolí rany,
- opuch dolnej končatiny.

Postup ošetrovania nehojacej rany

1. Pripravte si potrebné pomôcky na ošetrovanie rany.
2. Umyte si ruky a navlečte si jednorazové ochranné rukavice.
3. Zabezpečte pacientovi vhodnú polohu pre optimálny prístup k rane.
4. Opatrne odstráňte krytie, v prípade potreby ho zvlhčíte oplachovým roztokom.
5. Krytie odstraňujte šetrne, kožu v okolí rany fixujte prstami ruky.
6. Vymeňte si ochranné rukavice.
7. Ranu opláchnite ordinovaným roztokom alebo jemným prúdom vlažnej vody.
8. Ranu ošetríte navlhčenými gázovými štvorcami šetrným spôsobom.
9. Očistite a osušte kožu v okolí rany, podľa potreby aplikujte ochranný krém.
10. Aplikujte vhodné krytie odporúčané zdravotníckym pracovníkom.
11. Pri masívnom mokvaní z rany aplikujte na primárne krytie ešte sekundárne krytie so sacou schopnosťou.
12. Krytie fixujte obvázom alebo leukoplastom.
13. **Aplikujte kompresívnu terapiu** – bandáž prikladajte ešte pred spustením končatiny z lôžka, obväzujte celú nohu vrátane chodidla a päty, bandáž nesmie škrtiť ani spôsobovať bolesť.
14. Použitie pomôcky zlikvidujte, umyte si ruky a ošetrte pokožku rúk ochranným krémom.

Odporúčania

- Preväz vykonávajte každých **24 – 48 hodín**, prípadne skôr podľa stavu rany.
- Prevazy realizujte za **sterilných podmienok**.
- Pri bolesti užite ordinované analgetikum **30 minút pred ošetrením**.
- Dodržiavajte pravidelné kontroly u lekára – špecialistu.
- Spolupracujte so službou **ADOS**.
- Dodržiavajte zásady kompresívnej terapie.

Prevenia

- Noste voľné, pohodlné oblečenie z prírodných materiálov (bavlna).
- Vyhýbajte sa odevu, ktorý končatinu sťahuje.
- Obuv má byť pohodlná, s nízkym podpätkom (do 3 cm).
- Vhodné je používanie ortopedických vložiek.
- Chráňte pokožku pred poranením a vysušením.
- Dodržiavajte odporúčania ošetrojúceho lekára.